

Powstają najczęściej na lessach lub pyłach lessopodobnych, rzadziej na glinach, zawierających pierwotne lub wtórne węglany wapnia i magnezu. Są glebami charakterystycznymi dla strefy przejściowej (półsuchej) kontynentalnego klimatu umiarkowanego ciepłego. Ich występowanie uwarunkowane jest morfologią terenu. Spotkać je można się głównie na płaskich lub słabo pofałdowanych terasach nadzalewowych.

Bielica

Typ gleby występującej w warunkach klimatu umiarkowanego chłodnego i wilgotnego, na obszarach porośniętych lasami iglastymi. Powstaje z utworów piaszczystych, zwykle pochodzenia lodowcowego i rzecznoego, w procesie bielicowania. Ma dobrze rozwinięty poziom wymywania, ale słabo rozwinięty poziom próchniczny. Wykorzystywane rolniczo do uprawy żyta, owsa, jęczmienia, pszenicy, ziemniaków po wcześniejszym intensywnym nawożeniu.

Czerwonoziemie

Gleby te powstają na laterycie. Występują przede wszystkim w okołorównikowych strefach klimatycznych, w klimacie gorącym i wilgotnym. Czerwony kolor zawdzięczają dużej domieszce związków żelaza. Są to gleby o minimalnej zawartości próchnicy. Są mało przydatne do upraw rolnych. W glebach tych zachodzą procesy intensywnego przemývania, co prowadzi do dekoncentracji wodorotlenków glinu i żelaza w górnych poziomach gleby. Z nich powstają minerały wtórne, które nadają glebie barwę zależną od stopnia ich uwodnienia. Czerwonoziemie występują w: Ameryce Środkowej, Afryce – na terenach równikowych, Północnej Australii, Amazonii, Chinach, Indiach.

nowa szkoła
ul. POW 25, 90-248 Łódź,
www.nowaszkoła.com
tel. (42) 630 17 28,
(42) 630 04 88, fax: (42) 632 73 28

OSTRZEŻENIA!

1. Zabawka przeznaczona jest dla dzieci powyżej 3 lat. Zawiera małe elementy i substancje chemiczne – ryzyko zadławienia i zatrucia.
2. Do użytku pod bezpośrednim nadzorem osoby dorosłej
3. Należy zachować opakowanie lub/i instrukcję. Zawierają one ważne informacje mogące być przydatne w przyszłości.
4. **Użytkowanie niezgodne z zaleceniami zwalnia producenta od odpowiedzialności za ewentualne szkody.**

Zestaw gleb RV 0303

Zestaw zawiera 8 różnych próbek gleb umieszczonych w drewnianym pudełku. Każdy okaz zamknięto w oddzielnej buteleczce i odpowiednio opisano. Zestaw umożliwia nauczycielowi demonstrację oraz przeprowadzenie doświadczeń na różnych rodzajach gleb.

Wiek: 3+

Rodzaje gleb:

1. Paddy Soil – gleba ryżowa
2. Humus Soil – próchnica gleby
3. Loamy soil – gleba piaszczysto-ilasta
4. Clayey Soil – gleba gliniasta
5. Purple Soil – gleba purpurowa
6. Braunerde – gleba brunatna
7. Sandy soil – gleba piaszczysta
8. Chernozem – czarnoziemi

Ogólne informacje na temat gleby

Gleba to najbardziej zewnętrzna, zwietrzała część litosfery. Składa się ona z luźnych cząstek organicznych i mineralnych, powietrza oraz wilgoci. W glebie zachodzą przemiany cząstek organicznych w mineralne i mineralnych w organiczne. Jest to efekt działania żyjących

w glebie i na glebie organizmów. Proces powstawania gleb nazywamy procesem glebotwórczym, który składa się z kilku etapów.

Ogólna klasyfikacja wyróżnia następujące rodzaje gleb:

■ gleby strefowe obejmujące: gleby arktyczne, tundrowe, gleby tajgi (w tym: marzłociowe gleby tajgi, gleby glejowobielicowe i podbury), gleby kasztanowe,	■ brunatne, ■ żółtobrunatne, ■ czarnoziemne gleby prerii, ■ czarnoziemy, ■ żółtoziemy, ■ czerwonoziemy,	■ czerwonożółte gleby laterytowe (również ferralitowe), ■ gleby brązowoczerwone (cynamonowo-czerwone) i czerwono-bure	mady, czarne ziemie, rędziny, gleby inicjalne i słabo wykształcone, gleby górskie, gleby słone, gleby antropogeniczne (zmienione przez człowieka).
■ cynamonowe (w tym gleby brązowe i szarobrzazowe),	■ rubroziemy, ■ czarne gleby tropikalne, ■ szare gleby leśne,	■ gleby pustynne (w tym buroziemy i szaroziemy);	
■ bielicowe i bielice,	■ czerwone gleby laterytowe (ferralitowe),	■ gleby astrefowe i śródstrefowe obejmujące: gleby wulkaniczne, gleby bagienne,	
■ gleby płowe,			
■ rdzawe,			

Krótką charakterystyką wybranych gleb zestawu

Gleby cynamonowe

Powstają w strefie klimatu ciepłego na podłożu skał wapiennych. Przeważnie mianem gleb cynamonowych określa się gleby brązowe oraz gleby szarobrzazowe. Należą do gleb urodzajnych, o dużej przydatności rolniczej nadające się do uprawy m.in. drzew cytrusowych, winorośli oraz drzew oliwnych. Spotykane są w klimacie podzwrotnikowym w północnej i zachodniej strefie śródziemnomorskiej Europy, na chińskiej Wyżynie Lessowej, w południowej i środkowej części Republiki Południowej Afryki, południowej Australii, na południu Wielkich Równin i na zachodzie Niziny Zatokowej, a także są pospolite w północnym Meksyku i w zachodniej strefie argentyńskiej Pampy.

Gleby brunatne

Ogólna nazwa żyznych gleb o trójdzielnej budowie profilu (pod poziomem próchnicznym leży wietrzeniowy poziom brunatnienia, pod którym leży skała macierzysta). Gleby brunatne są charakterystyczne dla klima-

tu umiarkowanie ciepłego, wilgotnego. Największe obszary ich występowania obejmują Europę zachodnią i środkową, północno-wschodnie stany i północno-zachodnie wybrzeże USA, północno-wschodnie Chiny i północną Japonię, południowe Chile i fragmenty Nowej Zelandii.

Żółtoziemy

Wykształcone w strefie klimatu równikowego, bogate w składniki mineralne, przy uprawie szybko ulegają wyjąłowieniu. Mogą również powstawać w warunkach gorącego, wilgotnego klimatu na obszarach pokrytych wilgotnymi i suchymi lasami podrównikowymi. Posiadają wysoką zawartość jonów wodoru i związanym z tym kwaśnym odczynem, dużą zawartością związków żelaza i glinu. Często występują w kompleksach z czerwonoziemami. Ich zasoby w składniki pokarmowe są bardzo niewielkie, dlatego wymagają przeprowadzenia odpowiednich zabiegów agrotechnicznych. Dzięki nawożeniu możliwa jest uprawa ryżu, herbaty, drzew cytrusowych i innych roślin. Gleby te zajmują duże przestrzenie na obszarach Australii, Azji, Ameryki Południowej i południowo-wschodniej części Ameryki Północnej. Jest to gleba strefowa.

Gleby laterytowe

Powstają w gorącym i wilgotnym klimacie na obszarach lasów równikowych i lasów podrównikowych oraz na sawannach. Posiadają silnie kwaśny odczyn, niewielką zawartość krzemionki oraz związku glinu, manganu i żelaza. Cechuje je niewysoka urodzajność i niewielka zasobność w składniki pokarmowe. Przy odpowiednim ich nawożeniu mogą dawać wysokie plony

Występują na obszarach części Ameryki Południowej, Afryki i Australii, a także południowej i południowo-wschodniej Azji. Panująca w tych warunkach wzmożona aktywność biologiczna i ogromna szybkość obiegu substancji mineralnych powoduje, że dostarczana do powierzchni gleby laterytowej materia organiczna ulega szybkiemu rozkładowi.

Czarnoziemy

Bardzo żyzne gleby o głębokim, czarnym poziomie próchnicznym, powstałe pod roślinnością stepową ze skał bogatych w węgiel wapnia. Charakterystyczne dla strefy półsuchej klimatu umiarkowanego ciepłego.